Autoriteit woningcorporaties
Inspectie Leefomgeving en Transport

Visie Autoriteit woningcorporaties

Autoriteit woningcorporaties
Inspectie Leefomgeving en Transport

Visie Autoriteit woningcorporaties

Datum Januari 2016

|

Colofon

Uitgegeven door

Inspectie Leefomgeving en Transport
ILT/ Autoriteit woningcorporaties

088 489 00 00
www.ilent.nl/autoriteitwoningcorporaties
@inspectieLenT | @ILenT_Aw

Inhoud

Aanleiding **7**
Missie **8**
Visie **8**
Algemene normen en principes van een publiek toezichthouder **9**
Toezichtprincipes **10**
Invulling van de taken van de Aw **12**
Vergunningverlening **12**
Toezicht **13**
Informatie en communicatie **14**
CorpoData **15**
Opsporing **15**

Bijlage 1: Taken Autoriteit woningcorporaties volgens art. 61 Woningwet **16**
Bijlage 2: Interventieladder **17**

Aanleiding

Op 1 juli 2015 is de Woningwet 2015 in werking getreden. In deze wet is het werkdomein van corporaties aangescherpt, is de positie van gemeenten en huurders versterkt en is één externe integrale toezichthouder ingesteld: de Autoriteit woningcorporaties (Aw).

De inwerkingtreding van de nieuwe wet is het sluitstuk van een periode waarin er veel discussie is geweest over de rol en taak van corporaties en de rol van de overheid in de volkshuisvesting. Met de nieuwe wet- en regelgeving moet er in de samenleving weer vertrouwen komen in het functioneren van de sociale huursector ten behoeve van het publiek belang. Dat publieke belang richt zich op het door corporaties zorgdragen van voldoende betaalbare huisvesting voor mensen die niet zelfstandig in hun woningbehoefte kunnen voorzien. De samenleving moet er op kunnen vertrouwen dat woningcorporaties verantwoord opereren en dat bij hen deze publieke taak in goede handen is.

Missie
De taken van de Aw zijn verankerd in de Woningwet (art. 61). De taken omvatten het toezicht op een breed spectrum aan onderwerpen zowel gericht op het naleven van de wet- en regelgeving als op het bewaken en beschermen van de maatschappelijke middelen van woningcorporaties.

De missie van de Aw is het uitvoeren van integraal risicogericht toezicht op woningcorporaties zoals opgedragen in de Woningwet. De Aw bewaakt en beschermt de maatschappelijke middelen van woningcorporaties, zodat deze rechtmatig, effectief en efficiënt worden ingezet in het belang van de volkshuisvesting. Het is de intentie en ambitie van de Aw dat het woningcorporatiestelsel zijn publieke taak bestendig kan uitoefenen.

Visie
De Aw wil met gezag optreden door relevante risico's en onvoldoende invulling van de wet- en regelgeving van woningcorporaties te adresseren en erop te interveniëren. Hiermee levert de Aw een bijdrage aan het tot stand komen van het maatschappelijk vertrouwen.
Het is de opgave van de Aw om het toezicht op alle aspecten (governance, rechtmatigheid, integriteit, financiële continuïteit) van de woningcorporaties integraal uit te voeren. Het versterken van het toezicht op de governance (checks en balances) van de corporaties vindt de Aw een belangrijk fundament voor het integraal toezicht. Dit is daarmee een belangrijke ambitie voor de komende jaren.
De Aw houdt zowel toezicht op het functioneren van de afzonderlijke corporaties als op het functioneren van het stelsel en de sector als geheel. De Aw wil relevante risico's in de sector en de zekerheidsstructuur vroegtijdig herkennen, onderzoeken en op een evenwichtige wijze adresseren richting de sector, maar ook richting de beleidsmaker en de wetgever.
De minister is voornemens het toezicht op het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) als belangrijke drager van de zekerheidsstructuur in de sector bij de Aw te beleggen. Het is de intentie dit toezicht zodanig in te richten dat WSW complementair functioneert in het belang van het duurzaam uitoefenen van de publieke taak van woningcorporaties. De Aw zal met WSW onderzoeken hoe deze complementariteit kan functioneren; vanuit de verschillende taken gebruik maken van elkaars expertise, consistente normstelling, werkwijze, informatievoorziening en mogelijk onderlinge werkverdeling.

Algemene normen en principes van een publiek toezichthouder
De Aw voert haar toezicht uit vanuit een rechtskader waarin de beginselen van rechtszekerheid, rechtsgelijkheid en rechtmatigheid, alsmede de algemene beginselen van behoorlijk bestuur voor haar leidend zijn. Wet- en regelgeving, een heldere communicatie, kennisoverdracht en transparantie over haar toezicht en respect voor onder toezichtstaanden bepalen haar optreden.

Bij de totstandkoming van wet- en regelgeving streeft de wetgever naar een door haar gewenst niveau van onderliggende waarden als kwaliteit, duurzaamheid of veiligheid. De Aw bevordert de bereidheid en verantwoordelijkheid van corporaties en WSW hun verplichtingen na te leven.

De mate van *rechtvaardigheid* ligt in de wet- en regelgeving zelf besloten.
In haar optreden en handelen moet de Aw zichzelf telkenmale spiegelen aan de overige rechtsbeginselen.

Rechtszekerheid vraagt van de Aw dat zij snel handelt en dat zij vooraf duidelijkheid verschaft over haar standpunten en over beleidsregels. De onder toezichtstaande moet weten waar hij aan toe is.

Rechtsgelijkheid vereist dat de Aw zich sterk maakt voor eenheid in haar optreden: gelijke gevallen worden gelijk behandeld.

Het *rechtmatigheidsvereiste* houdt in dat de Aw handelt in overeenstemming met het geschreven en ongeschreven recht. Zij moet wet- en regelgeving, jurisprudentie en beleidsregels eenduidig en juist toepassen, conform de bedoeling en de strekking ervan.

Vanuit het rechtskader hanteert de Aw ook de *algemene beginselen van behoorlijk bestuur*, zoals het zorgvuldigheidsbeginsel, het vertrouwensbeginsel, het motiveringsbeginsel, het evenredigheidsbeginsel alsmede het kenbaarheidsvereiste.

Bij nieuwe wet- en regelgeving voert de Aw vooraf uitvoerbaarheid- en handhaafbaarheidtoetsen (HUF-toetsen) uit. De belangrijkste toetsingscriteria zijn de begrijpelijkheid van de wet- en regelgeving, de uitvoerbaarheid, consistentie met andere terzake relevante regelgeving, fraudebestendigheid, controleerbaarheid, beschikbaarheid van bevoegdheden om te interveniëren, administratieve lasten voor corporaties, de kosten van de uitvoering en de snelheid waarmee de nieuwe wet- en regelgeving kan worden geïmplementeerd. De Aw kan ook opmerkingen meegeven over mogelijke (onbedoelde) effecten van de wet- en regelgeving.

Respect voor burgers, bedrijven, instellingen en overheidsinstanties is evenzeer een leidend beginsel in haar optreden.

Het rechtsgevoel in de samenleving vereist een adequate *rechtsbescherming*. De wetgever draagt zorg voor transparante bezwaar- en beroepsmogelijkheden. De Aw waarborgt de rechten en plichten van onder toezichtstaanden door ondermeer voorlichting en informatie te geven. Ook houdt zij zich aan termijnen (voor het afgeven van vergunningen, de afhandeling van klachten en bezwaar- en beroepschriften) en motiveert zij haar beslissingen. De Aw heeft daarbij de plicht om onafhankelijk en deskundig te oordelen, (de schijn van) belangenverstrengeling te vermijden, voorbeeldgedrag te tonen en zich publiekelijk te verantwoorden.

Toezichtprincipes
Voor het uitoefenen van haar toezicht hanteert de Aw de zes principes van goed toezicht uit de Kaderstellende Visie op toezicht II.

Onafhankelijk
Woningcorporaties moeten kunnen vertrouwen op het oordeel van de toezichthouder. De Aw komt daarom te allen tijde tot onafhankelijke beoordelingen en interventies[1]. Dit houdt in dat de Aw haar werk onafhankelijk uitvoert, zowel van de beleidsmakers, de politiek als van de woningcorporaties zelf, dat de Aw zelfstandig bepaalt welke gegevens en inlichtingen van toegelaten instellingen en de dochtermaatschappijen nodig zijn voor de uitoefening van haar taken, dat de minister geen aanwijzingen met betrekking tot de individuele oordelen kan geven en dat de Aw haar oordelen openbaar maakt. Sectoroordelen en themaonderzoeken worden aan de minister aangeboden en door hem aangeboden aan het parlement conform de procedure in de Woningwet. De rapporten zijn ook openbaar door plaatsing op de website van de Aw.
Zowel de Inspecteur-Generaal (IG) als de directeur Autoriteit woningcorporaties hebben rechtstreeks toegang tot de minister voor Wonen en Rijksdienst.

Selectief (risicogericht)
Het toezicht van de Aw is risicogericht. De Aw maakt in het integraal toezicht keuzes en stelt prioriteiten, gebaseerd op een risicobenadering. Niet alleen de beschikbare middelen, maar ook de vereisten van efficiëntie en effectiviteit dwingen tot risicogericht toezicht. De Aw is continu op zoek naar de juiste voorspellers van risicovol gedrag en risicovolle situaties die het goed functioneren van de corporatie in gevaar kunnen brengen.
Risicogericht toezicht impliceert dat niet alle corporaties evenveel aandacht krijgen, maar laat onverlet dat *alle* corporaties onder toezicht staan.
Risicoprofielen worden bepaald per individuele corporatie, op basis van de aangeleverde (financiële) verantwoording, meldingen, ontwikkelingen in de sector en ervaringen uit het toezicht (trackrecords) op bescherming maatschappelijk vermogen, rechtmatigheid, integriteit, governance of anderszins. Op basis van dit profiel kan een corporatie vaker (of eerder) geïnspecteerd worden. Daarnaast wordt er op basis van aanvullende analyses, zoals themaonderzoeken, gekeken welke onderwerpen specifiek aandacht behoeven bij elke corporatie, ongeacht het risicoprofiel.

Slagvaardig (interventies)
Het publiek belang van de volkshuisvesting rechtvaardigt stevig extern toezicht. De Aw treedt op als de situatie dat vereist, en doet dit zacht waar het kan en hard waar het moet. Daar waar een corporatie niet aan de regels voldoet, de governance niet op orde is, de bescherming van het maatschappelijk gebonden vermogen onvoldoende is gewaarborgd en/ of de financiële continuïteit in gevaar is, kortom waar het goed functioneren van de corporatie in het geding is, zet de Aw, binnen haar bevoegdheden, die interventies in die het meest effectief zijn om de situatie te verbeteren. De interventies die de Aw beschikbaar heeft, zijn opgenomen in de interventieladder[2] .

[1] Deze onafhankelijkheid van het toezicht door de Aw is geregeld in artikel 61b1 van de Woningwet en de "Aanwijzingen inzake rijksinspecties" d.d. 1 oktober 2015
[2] Zie bijlage: Interventieladder

Professioneel
Inspecteurs moeten kennis hebben van het domein waarin zij werken – de 'ambachtelijke kennis'-, de wet- en regelgeving en de uitgangspunten van de rechtsstaat. De inspecteur moet het geheel van de organisaties kunnen doorzien: het beoordelen van de governance (besturing) en risicobeheer van de organisatie behoort tot zijn beroepskennis. De inspecteurs moeten hun toezichtvak beheersen: zij moeten de feiten en omstandigheden beoordelen, de juiste interventie toepassen en beschikken over juridische kennis. Bij het bepalen van de juiste interventie moeten inspecteurs in staat zijn het gedrag mee te wegen, alsmede het niveau van de nalevingscultuur en de aard en omvang van risico's. De inspecteur weegt de proportionaliteit en de implicaties van de interventie mee: voorop staat dat de interventie moet bijdragen aan een verbetering van de situatie.
Tijdens een inspectie waarborgt de vakbekwaamheid van de inspecteur dat alle relevante aspecten van feiten en omstandigheden worden meegenomen en meegewogen. De inspecteur moet in staat zijn op basis van het risicoprofiel en zijn inspectie van de individuele corporatie een oordeel (weging) te geven over het functioneren van de gehele onderneming in relatie tot diens maatschappelijke taak en de noodzakelijke interventies om deze risico's te mitigeren.
Om de rechtsgelijkheid (uniformiteit en onafhankelijkheid) te waarborgen kent de Aw vakgroepen, waarin de inspecteurs casussen bespreken en waar onder voorzitterschap van een senior-inspecteur standpunten worden ingenomen of beleidsregels worden voorbereid.
Veel aandacht geeft de Aw aan de onafhankelijke positie van de inspecteur en het rolvast optreden daarin. Toezichthouden is een professie en geeft de inspecteur de verantwoordelijkheid om zich als onderdeel van de beroepsgroep blijvend te ontwikkelen en te voldoen aan professionele standaarden. De Aw zorgt door adequate werving en selectie, individuele functioneringsgesprekken, de beschikbaarheid van goede toezichtinstrumenten, toezichtprogramma's, training en opleiding voor professionele competente inspecteurs.

De onafhankelijke positie van de inspecteur wordt verder gewaarborgd doordat de IG zijn mandaat rechtstreeks aan de inspecteurs heeft door gemandateerd, waarbij het management verantwoordelijk blijft voor de beslissingen die genomen worden binnen de Aw. Een inspecteur beoordeelt de politieke en bestuurlijke gevoeligheid van zijn onderhanden werk en besluiten. De eerstelijns-manager van de inspecteur toetst het werk om overtuigd te zijn van de juistheid van beslissingen. De manager kan escaleren naar zijn directeur indien hij niet achter het besluit staat. De directeur kan escaleren naar de IG, waar de bevoegdheid ligt het besluit van de inspecteur te overrulen. Belangrijk hierbij is een goede vastlegging van betrokkenheid en afwegingen. Het organisatiebesluit van de ILT wordt ten aanzien van deze rol van het management dienovereenkomstig aangepast.
Het management van de Aw is verantwoordelijk voor de effectieve inzet van beschikbare menskracht en middelen, het permanent onderhouden van de professionaliteit van de inspecteurs en de bewaking van de kwaliteit van haar producten.

Transparant
De Aw is transparant over de wijze waarop zij toezicht houdt en over de uitkomsten van haar toezicht. Aangezien woningcorporaties een publieke taak hebben is het vanzelfsprekend dat de transparantie en openbare verantwoording van de Aw uitgebreid is. Voor stakeholders in het corporatiesysteem is het essentieel dat zij op de hoogte zijn van de arrangementen die de Aw aan de afzonderlijke corporaties heeft opgelegd.

De transparantie draagt ook bij aan de totstandkoming van de gewenste situatie: goed functionerende corporaties en vertrouwen van de samenleving dat de publieke taak bij hen in goede handen is.
De visie en informatie over de werkwijze van de Aw zijn openbaar toegankelijk. De interpretatie en invullingen van de open normen in de regelgeving worden door de Aw, namens de minister, gepubliceerd via beleidsregels. HUF-toetsen worden openbaar gemaakt. De wetgever hanteert begrippen die nader uitgewerkt moeten worden, zoals de continuïteit van de corporatie, de bescherming van het maatschappelijk vermogen en de governance van de corporatie. Vanwege het kenbaarheidsvereiste is nadere invulling noodzakelijk en wenselijk. De beleidsregels kunnen zowel kwantitatieve en financiële ratio's omvatten, als kwalitatieve indicatoren die risicovol gedrag voorspellen.
Rapportages gericht aan de minister worden aangeboden conform de Woningwet, waarbij rapportages bestemd voor het parlement onverwijld en ongewijzigd al dan niet voorzien van een beleidsreactie, aan de Eerste en/ of Tweede Kamer door de minister worden aangeboden of door de Aw openbaar worden gemaakt.

Samenwerkend
Goed toezicht moet effectief zijn en waar mogelijk moet de toezichtlast worden beperkt. De Aw draagt daar aan bij door samenwerking, kennisdeling en informatie-uitwisseling met andere toezichthouders en organisaties. De Aw maakt in haar toezicht gebruik van meldingen door de interne toezichthouders, van gestructureerde informatie-uitwisseling met WSW en van signalen van gemeenten, huurders, Belastingdienst en anderen. Daarnaast stelt de Aw haar gegevens beschikbaar aan de Belastingdienst, de AFM en ACM. Hiervoor worden informatieprotocollen afgesloten.

Invulling van de taken van de Aw

- **Vergunningverlening**

De wetgever heeft er voor gekozen om op een aantal terreinen handelen van de woningcorporaties pas toe te laten wanneer de Aw de voornemens heeft goedgekeurd. Sommige situaties vragen een zienswijze van de Aw. De rechtmatigheidseisen zijn toegenomen als gevolg van de aanscherping van het werkdomein én de behoefte om het vertrouwen in het goed functioneren van de sector te bevorderen. Beoogd wordt onder andere de governance te versterken. De Aw dient ondermeer een 'geschiktheid en betrouwbaarheid' beoordeling (fit en propertoets) uit te voeren. De 'geschiktheid en betrouwbaarheidstoets' wordt uitgevoerd bij bestuurswisselingen en wisselingen in de raad van toezicht (RvT) en bij herbenoemingen van leden van de raad (per vier jaar). De Aw geeft daarbij haar zienswijze op de geschiktheid en betrouwbaarheid van de kandidaat. De aanvragen voor de zienswijze worden via de website ingediend door middel van een aanvraagformulier en een reeks aan te leveren documenten. Voor de betrouwbaarheidstoets worden in- en externe bronnen geraadpleegd. De geschiktheid wordt meestal getoetst door middel van een interview met de kandidaat, uitgevoerd door een team van inspecteurs/ psychologen en heeft zowel een inhoudelijke als een persoonlijkheids-/ gedragscomponent. Uit overweging van functiescheiding zijn de vergunningverlenende activiteiten binnen de Aw in een aparte afdeling ondergebracht. De informatie die voortvloeit uit het vergunningverleningsproces wordt wel ter beschikking gesteld aan de afdelingen Toezicht en vice versa.

Op de website geeft de Aw aan welke informatie de woningcorporaties bij aanvragen moeten aanleveren. De aanvragen kunnen bij één loket, digitaal worden aangeleverd.
Alle besluiten die de Aw neemt, positief of negatief, worden gemotiveerd.

- **Toezicht**

De wetgever onderscheidt individueel- en stelsteltoezicht. De twee toezichtafdelingen binnen de Aw waarborgen de integraliteit doordat de afdelingen de aan hen toegewezen woningcorporaties op al hun aspecten behandelen.

Individueel toezicht
De Aw richt haar individuele toezicht integraal in: het streven is dat de corporatie in één keer op zoveel mogelijk aspecten door de Aw wordt geïnspecteerd. Het is mogelijk vanwege specifieke aspecten, signalen, bijzondere omstandigheden of themaonderzoeken dat de Aw meerdere keren per jaar de onder toezichtstaande inspecteert. De Aw voert deze taken vooral uit door middel van audits. De audits kennen verschillende verschijningsvormen, maar zijn er altijd op gericht om het functioneren van de corporatie in samenhang te bezien en te wegen tegen normen (vanuit wetgeving en beleidsregels) en het risicoprofiel van de corporatie.
Juist daarom is het van belang dat het toezicht alle aspecten van governance, integriteit, rechtmatigheid, financiële continuïteit en de bescherming van het maatschappelijk vermogen meeneemt. Hiermee wordt steeds het functioneren van de corporatie als geheel gewogen.

Het goed functioneren van woningcorporaties is voor de samenleving vooral zichtbaar in de governance. In de wet zijn voor een belangrijk deel open normen opgenomen voor governance, continuïteit, liquiditeit en bescherming maatschappelijk vermogen. De Aw geeft –rekeninghoudend met het risicoprofiel van de sector- in beleidsregels nadere duiding, kengetallen, ratio’s en normen. Zo is de financiële continuïteit van corporaties voornamelijk gebaseerd op inschattingen ten aanzien van het toekomstig presteren van de bestaande portefeuille (verhuur, onderhoud, beheer en waardeontwikkeling) en plannen om deze portefeuille te transformeren naar een gewenste situatie (via nieuwbouw, aankoop, verbetering, verkoop en sloop) in combinatie met de daarbij passende invulling van de financieringsbehoefte.
Het grootste deel van de toezichttaken van de Aw is verankerd in de Woningwet. Daarnaast houdt de Aw toezicht op de naleving van de Wet Normering Topinkomens (WNT) door de woningcorporaties.
De Aw maakt haar individuele oordelen en daaruit voortvloeiende interventies openbaar via de oordeelsbrief en publiceert deze op de website.
Tussen stelseltoezicht en het toezicht op de afzonderlijke corporaties bestaat een wisselwerking. De uitkomsten van stelseltoezicht vormen een belangrijke input bij de vormgeving van het individuele toezicht. Zowel wat betreft de identificatie van relevante risico’s alsook in de normering. Deze normen kunnen zowel een kwantificering van risico’s en/ of financiële ratio’s zijn als kwalitatieve indicatoren die risicovol gedrag voorspellen.

Stelseltoezicht
De Aw heeft als wettelijke taak ook het toezicht houden op het functioneren van de sector als geheel. De invloed die veranderingen in het (voorgenomen) beleid van de minister of de corporaties (kunnen) hebben op de relatie die individuele corporaties met elkaar hebben via de zekerheidsstructuur komt hierbij ook aan de orde. De Aw publiceert hiertoe een jaarlijks sectorbeeld. De minister kan opdracht geven om een

onderzoek uit te voeren, zoals een monitoringsonderzoek of financiële doorrekeningen ten behoeve van voorgenomen beleid.
De Aw kan ook zelfstandig onderzoeken instellen, zoals themaonderzoeken.

De minister is voornemens het toezicht op de borgingswerkzaamheden van WSW bij de Aw te beleggen. De Aw heeft als ambitie dat WSW als borgsteller in de zekerheidsstructuur complementair functioneert aan het toezicht op de publieke taakuitoefening van corporaties, voor zover de taakopdracht voor WSW en de AW dit mogelijk maken. De Aw heeft de intentie dat zij, op de onderdelen waar de wederzijdse taakopdrachten zich daarvoor lenen, samen met het ministerie en WSW komt tot een 'verticaal toezichtmodel' met eenduidige wetsinterpretatie en definitiebepaling, consistente normstelling en werkwijzen en afspraken over de informatievoorziening door corporaties en mogelijk op onderdelen over de onderlinge werkverdeling. Hiermee wordt onder meer concreet invulling gegeven aan een consistent optreden richting corporaties rekening houdend met de verschillen in taakopdracht en de beheersing van de administratieve lasten voor corporaties.

Indien het toezicht op WSW bij de Aw belegd wordt, dan draagt de Aw er zorg voor dat het toezicht op WSW niet vermengd wordt met de taak om informatie uit te wisselen tussen Aw en WSW in het kader van hun optreden richting corporaties.

- **Informatie en communicatie**

De Aw geeft voorlichting en informatie ten behoeve van de implementatie en naleving van wet- en regelgeving, en de risico's die de Aw ziet in de sector. Daarbij hoort ook dat zij in het geval van interpretatieverschillen en open normen tijdig standpunten inneemt en beleidsregels publiceert.
Een belangrijke informatiebron voor de corporaties en de stakeholders voor de corporatiesector is de website www.ilent.nl/autoriteitwoningcorporaties. Daar is actuele informatie te vinden over de wet- en regelgeving waar de Aw toezicht op houdt, hoe de regels nageleefd kunnen worden en hoe de Aw toezicht houdt. De website biedt ook mogelijkheden voor een ieder om online meldingen te doen of vragen aan de Aw te stellen. Op die manier geeft de Aw invulling aan de ontwikkeling van digitale dienstverlening.
Via het Meld- en Informatiecentrum (MIC) van de ILT behandelt de Aw vragen en meldingen van zowel woningcorporaties als stakeholders. Het MIC beantwoordt telefonische en via e-mail en brief gestelde vragen.
De Aw onderhoudt daarnaast op functionele wijze contact met de corporatiesector en stakeholders. Dat kan bijvoorbeeld met gerichte communicatie in de vakmedia of op online platforms. Ook worden er sectorbijeenkomsten georganiseerd. Deze bijeenkomsten bieden een goede gelegenheid voor de sector om met de Aw in contact te treden, vragen te stellen en onduidelijkheden uit de weg te ruimen.
Bezwaarschriften worden binnen de bestaande wettelijke termijnen behandeld binnen de Aw (dat geldt ook voor bezwaarschriften in het vergunningverleningsproces). Uit overwegingen van functiescheiding gebeurt dit door een andere inspecteur dan degene die het primaire besluit heeft genomen.

Beroepschriften worden binnen de bestaande wettelijke termijnen behandeld door het ILT-brede team Juridische Zaken. Beroepschriften kennen per domein van de ILT een lage frequentie. Daarom is om professionaliteitsredenen de expertise gebundeld in één team dat alle beroepschriften van de inspectie, inclusief die van de Aw, behandelt.
De juridische experts werken samen met de inspecteurs uit de domeinen, die immers over specifieke inhoudelijke kennis beschikken.

- **CorpoData**

CorpoData is het loket, platform en de werkorganisatie voor de opvraag van, voor het toezicht en de borg benodigde, gegevens van corporaties. Onder de vlag van CorpoData vraagt de Aw twee maal per jaar gegevens op bij de corporaties. Voor CorpoData is een governance vastgesteld, waarbij binnen de ILT de directeur van de Aw opdrachtgever en eindverantwoordelijke is voor CorpoData. De uitgangspunten van de governancestructuur zoals deze bestond, zullen gehandhaafd blijven. Met BZK en WSW vinden bestuurlijke overleggen plaats. De gegevens worden op basis van een service level agreement doorgeleverd aan WSW en BZK. Hierbij wordt het uitgangspunt in acht genomen dat zowel de Aw, het WSW, als BZK vanuit hun eigen taakopdracht, zelfstandig hun beleidsmatige informatiebehoefte bepalen, en om die reden ook zelfstandig moeten kunnen bepalen welke informatie-uitvraag zij nodig achten voor hun werkzaamheden. Hierbinnen wordt, vanzelfsprekend, gestreefd naar onderlinge afstemming en synergie.
BZK toetst het publiek belang van extra informatiebehoeften van andere stakeholders. BZK neemt deze informatie-opvraag vervolgens op in het BTIV.
WSW participeert actief in werkgroepen ten behoeve van de ontwikkeling van CorpoData.
De informatie is afkomstig van de corporaties. Ten behoeve van het implementeren van Standard Business Reporting (SBR) binnen de woningcorporatiesector wordt een pilot uitgevoerd met enkele toegelaten instellingen omtrent het aanleveren van de jaarrekening-gegevens (met digitaal getekende controleverklaring) via SBR aan CorpoData.
Het opvraagprogramma voor de prospectieve informatie (dPi) en de verantwoordingsinformatie (dVi) draait al jaren succesvol en wordt steeds doorontwikkeld. Ook de wijzigingen in de Woningwet 2015 leiden ertoe dat de uitvraag via CorpoData zal wijzigen (overgang naar marktwaarde) én zal toenemen (splitsing DAEB/ niet-DAEB).

Samen met de afnemers van CorpoData (BZK en WSW) wordt verkend welke aanpassingen in het programma noodzakelijk zijn om aan de ambities en veranderende wet- en regelgeving te kunnen voldoen. Dat biedt de mogelijkheid om voor alle, of voor één van de partijen, een maatwerk opvraag te realiseren. Vanaf 1 januari 2016 worden de CorpoData gegevens gefaseerd openbaar gemaakt in de vorm van Open Data, met uitzondering van gegevens die bedrijfs-, toezicht- of privacygevoelig zijn. Tegelijkertijd wordt ten behoeve van het spreken van een gemeenschappelijke taal, gewerkt aan het actualiseren van de gegevensdefinities.

- **Opsporing**

In geval van fraude en integriteitsproblemen die strafrechtelijk onderzoek rechtvaardigen draagt de Aw de zaak over aan de Inlichtingen- en Opsporingsdienst van de ILT.

Bijlage 1: Taken Autoriteit woningcorporatie volgens art. 61 Woningwet
Artikel 61

1. Het toezicht op de toegelaten instellingen en de dochtermaatschappijen is opgedragen aan de autoriteit.
2. Het toezicht richt zich op de volgende onderwerpen:
    a. de rechtmatigheid van het handelen en nalaten van de toegelaten instellingen en de dochtermaatschappijen;
    b. de governance en de integriteit van beleid en beheer van de toegelaten instellingen en de dochtermaatschappijen;
    c. het behoud van de financiële continuïteit van de toegelaten instellingen en de dochtermaatschappijen;
    d. het beschermen van het maatschappelijk bestemd vermogen van de toegelaten instellingen en de dochtermaatschappijen;
    e. de solvabiliteit en de liquiditeit van de toegelaten instellingen en de dochtermaatschappijen;
    f. de kwaliteit van het financieel risicomanagement, het financieel beheer, de financiële aansturing en de financiële verantwoording van de toegelaten instellingen en de dochtermaatschappijen;
    g. de compensatie, waaronder mede is begrepen de naleving van artikel 48, alsmede artikel 49, eerste en tweede lid, dan wel van de artikelen 49, eerste lid, 25b, eerste lid, van de Mededingingswet, en de andere situaties waarin toegelaten instellingen of samenwerkingsvennootschappen meer compensatie zouden kunnen ontvangen dan hen toekomt.
3. Het toezicht omvat de volgende taken:
    a. het risicogericht beoordelen van het beleid en beheer van de toegelaten instellingen en de dochtermaatschappijen, en het aan hen doen toekomen van dat oordeel;
    b. het risicogericht beoordelen van het functioneren van de toegelaten instellingen en de dochtermaatschappijen in het algemeen en
    c. het desgevraagd en uit eigen beweging informeren van Onze Minister over ontwikkelingen omtrent de toegelaten instellingen en de dochtermaatschappijen die in het belang van het toezicht zijn en het op grond daarvan doen van voorstellen.
4. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen aan de autoriteit andere onderwerpen en taken worden opgedragen in het kader van het toezicht op toegelaten instellingen en de dochtermaatschappijen.
5. Onze Minister verleent de autoriteit mandaat om de aanwijzingen te geven en de maatregelen te nemen, bedoeld in de artikelen 48, zevende lid, 61d tot en met 61g, 104a, eerste lid, 105, eerste lid, en 120b.
6. Indien een college van burgemeester en wethouders Onze Minister of de autoriteit verzoekt maatregelen te nemen of te bevorderen waartoe hij of zij ingevolge deze afdeling bevoegd is, is hij of zij gehouden naar aanleiding van dat verzoek een besluit te nemen.

Bijlage 2: Interventieladder

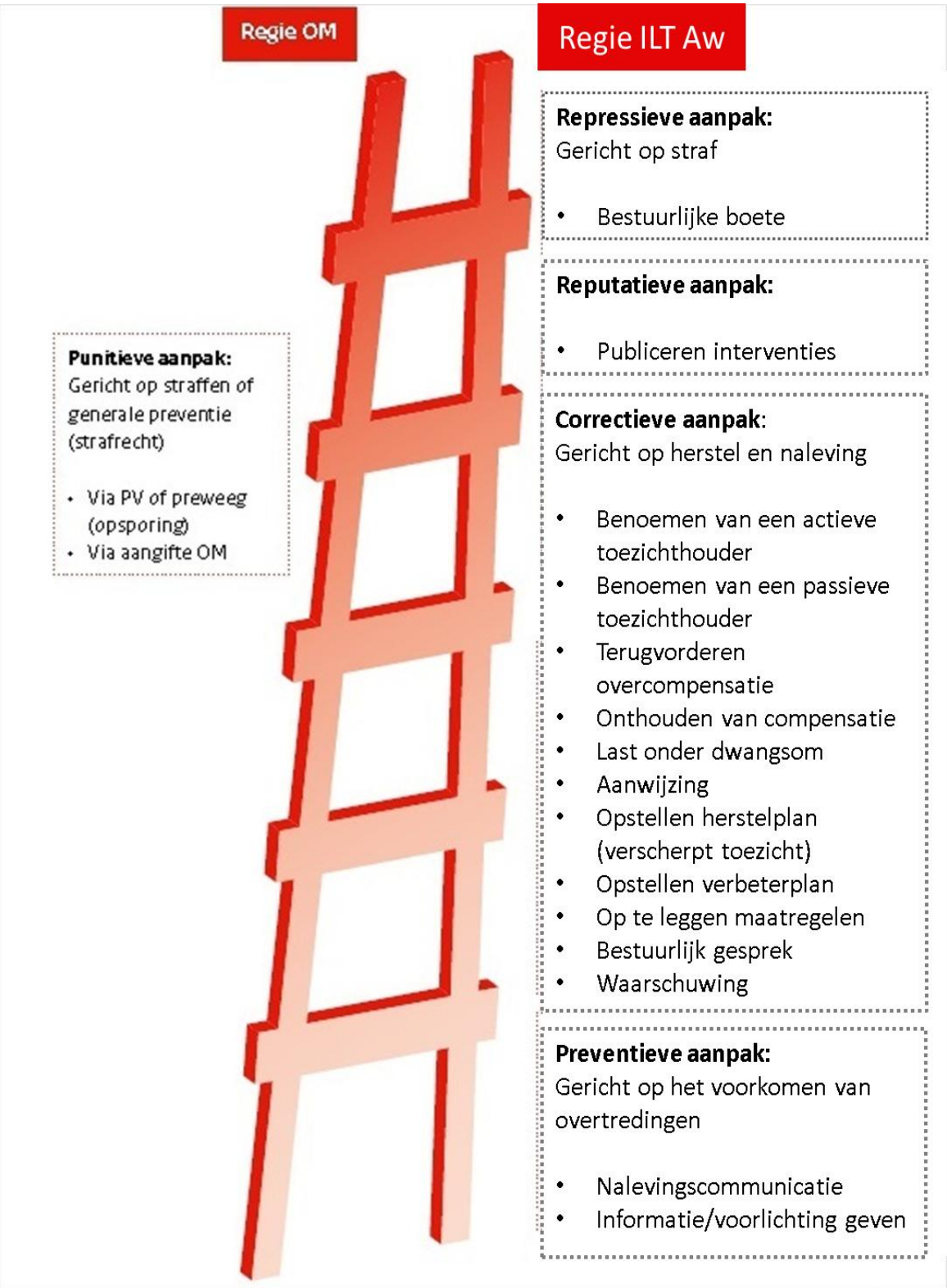

Verder kan de minister de rechter verzoeken om een corporatie onder bewind te stellen of kan de minister besluiten om een toelating in te trekken. De Aw kan de minister hierover adviseren.

Dit is een uitgave van de

Inspectie Leefomgeving en Transport

Postbus 16191 | 2500 BD Den Haag
088 489 00 00

www.ilent.nl

@inspectieLenT